

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1-6/16/42

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	09.11.2016 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	Veeteede Amet aadress: Valge 4, 11413 Tallinn e-posti aadress: eva@vta.ee
Isikuandmete vastutav ametiisik	töötleja peadirektor

RESOLUTSIOON:

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 32 lõike 1, § 40 lõike 1 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- vaadata uuesti läbi Erasiku xx.xx.2016 pöördumine (oma alaealise lapse isikuandmete saamiseks) ning vastata sellele lähtuvalt isikuandmete kaitse seaduse §-dest 19 ja 20. Andmete väljastamisest keeldumise korral põhjendada keeldumist ning viidata õiguslikule alusele.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 18.11.2016

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- vaidlustada Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS

Kui isikuandmete töötleja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda isikuandmete töötleja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks isikuandmete kaitse seaduse § 40¹ lõike 1 alusel.

Kui riigiasutusest isikuandmete töötleja ei täida Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutust, pöördub inspektsioon IKS § 40 lõike 4 alusel protestiga halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Erasik edastas xx.xx.2016 Veeteede Ametile pöördumise, milles soovis elektroonilisest mereinfosüsteemist (EMDE), mille volitatud töötlejaks Veeteede Amet on, andmeid oma alaealise lapse Tallinnast lahkumise ja Tallinnasse saabumise kohta.

2. Veeteede Amet teatas xx.xx.2016 isikule, et Ametil ei ole võimalik EMDE-st teha otseselt isikupäringut ning palus pöörduda Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) poole.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Vastused Andmekaitse Inspeksiooni poolt esitatud küsimustele oleksid järgmised:

1. Jah, Veeteede Ametil on juurdepääs vaide esitaja poolt esitatud andmetele;
2. Jah, selleks, et leida vaide esitaja poolt soovitud teave tuleks kõikide Tallinnast väljuvate ja Tallinnasse saabuvate laevade reisijate andmed/nimekirjad üksikshaaval läbi vaadata ning otsing andmebaasist reisija andmete järgi ei ole võimalik isegi kui ajavahemik on teada;
3. Tallinn sadamatest on alates xx.xx 2016. a (lapse sünnikuupäev) kuni tänaseni toimunud ligikaudu 8200 reisilaeva väljumist/saabumist, reisijakirjeid on 3,5 miljonit ning keskmiselt on igas reisijate nimekirjas 867 inimest;
4. Arvesse võttes AvTS § 21 lg 1 toodud aluse puudumist (AvTS kohustab edastama teabenõude kui teabevaldaja taotletavat teavet ei valda) ning IKS § 6 lg 4 sätestatut (kohustus taotleda andmesubjekti nõusolekut ja pädeva organi luba) leidis Veeteede Amet, et isiku teabenõude rahuldamiseks on kõige ratsionaalsem ja kiirem kui isik pöördub sellega Politsei- ja piirivalveameti poole kes valdab sama teavet kuid koos võimekusega isikut huvitavaid andmeid töödelda.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juhud, millal isikuandmete töötlejal, sh andmekogu volitatud töötlejal, on õigus keelduda isikule tema andmete väljastamisest on sätestatud IKS §-s 20 v.a juhul, kui mingi eriseadus sätestab teisiti. Antud juhul ei ole küll Veeteede Amet otseselt keeldunud vaide esitaja soovitud andmete väljastamisest, vaid on teavitanud, et *Ametil ei ole võimalik EMDE-st teha otseselt isikupäringut ning soovitanud pöörduda andmete saamiseks Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) poole, kellel vastav võimekus on olemas.*

Kuigi eeltoodud soovitusel alusel oleks isikul PPA poole pöördudes olnud võimalik soovitud andmed kiiremini kätte saada, siis isikuandmete kaitse seaduse § 20 sellist võimalust andmete töötlejale, andmete väljastamisest keeldumise alusena, ette ei näe. Samuti ei näe isikuandmete kaitse seaduse § 20 ette võimalust keelduda andmete väljastamisest põhjusel, et see ei ole tehniliselt võimalik või takistaks suure mahu tõttu igapäevaste ülesannete täitmist. Seega on seadusandja pannud andmete väljastamise kohustuse asutusele, kellelt andmeid küsitakse ja kellele kuuluvas andmekogus andmed sisalduvad, olenemata sellest, kas neid edastatakse ka muudesse andmekogudesse.

Nõustun Veeteede Ametiga selles, et 8200 laeva reisijate andmetest nn käsitsi ühe isiku andmete otsimine on ebamõistlikult aega nõudev, seda enam, et sellisest hulgast andmetest ühe isiku andmete otsimisel ei saa välistada inimlikku viga ehk et konkreetne nimi võib jääda märkamata. Eeltoodu ei tähenda aga seda, et asutusel pole kohustust teha kõik endast olenev isiku nõude täitmiseks.

Üheks selliseks võimaluseks on halduskoostöö seadus, mille § 18 lg 1 punkt 2 sätestab, et kui haldusülesande täitmiseks on vaja andmeid, mis haldusorganil puuduvad või mida haldusorgan ei ole võimeline välja selgitama, siis on võimalus taotleda teiselt haldusorganilt ametabi. Ametiabi eelnimetatud seaduse § 17 lõike 1 mõistes on, kui teine haldusorgan annab halduskoostöö seaduses sätestatud alustel ja korras akti või sooritab toimingut oma pädevuse piires teise haldusorgani taotlusel selle haldusorgani ülesande täitmise toetamiseks. Veeteede Ameti kui isikuandmete töötleja (ka andmete kogumine, säilitamine ja edastamine on andmete töötlemine) seadusest tulenev kohustus/ülesanne on edastada isiku nõudmisel talle tema kohta käivad andmed.

Isikuandmete kaitse seaduse § 19 lõike 3 alusel tuleb isikule väljastada asutuse valduses olevad isikuandmed, sh tema alaealise lapse andmed, kui puudub alus piirata andmetele juurdepääsu. Andmete väljastamisest keeldumisel tuleb keeldumist põhjendada. Antud juhul pole isikule edastatud vastuses, millega soovitati pöörduda vaide esitajal PPA poole, viidatud ühelegi seaduse sättele. Seega ei saa pidada isikule andmete väljastamata jätmist õiguspäraseks ega põhjendatuks.

Tulenevalt eeltoodust tuleb Veeteede Ametil isiku nõue oma alaealise lapse andmete saamiseks uuesti läbi vaadata ning kui puudub alus andmete väljastamisest keeldumiseks, siis andmed väljastada, vajadusel küsida selleks PPA-lt ametiabi. Keeldumise korral põhjendada keeldumist, viidates õiguslikule alusele.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel